

УДК 37.013.42+378.937:504.75

СВІТЛАНА ЛУКАЩУК-ФЕДИК

Тернопільський національний економічний університет

МЕНЕДЖМЕНТ ФОРМУВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Надана публікація є частиною пошукової роботи «Соціально-педагогічні аспекти формування та збереження репродуктивного здоров'я студентської молоді». В роботі представлено досвід Тернопільського національного економічного університету з питань підготовки молоді до подружнього життя, формування навичок безпечної поведінки у статевому спілкуванні, визначенні ролі відповідального батьківства у збереженні репродуктивного здоров'я майбутніх поколінь. Запропоновано до використання в освітньому процесі вузів немедичного спрямування відповідні програми.

***Ключові слова:** здоров'я, репродуктивне здоров'я, студентська молодь, сім'я, викладач, професійні якості*

Постановка проблеми. Завдання вижити і відтворити собі подібних вирішуються лише репродуктивно здоровими людьми.

Натепер основними проблемними питаннями репродуктивного здоров'я в усьому світі та в Україні зокрема є: висока материнська та малюкова смертність, високий рівень абортів, невиношування вагітності, ускладнення вагітності та пологів, значна поширеність жіночого й чоловічого безпліддя, та інфекцій, що передаються статевим шляхом, онкологічна патологія репродуктивної сфери, тощо [3. с. 28; 9. с. 17-19].

Таку ситуацію, із кризою у сфері репродуктивного здоров'я підростаючого покоління можна пояснити тим, що останні десятиріччя незалежності України та поступу до демократії й ринкової економіки відбулися кардинальні зміни, що торкнулися соціальних, економічних та політичних процесів розвитку. Трансформаційні процеси в державі призвели до виникнення як нових проблем, так і нових можливостей української молоді. Поряд із цим існуючі труднощі, з якими сьогодні зустрічається молодь (студентська, зокрема), пов'язані із виникненням таких ризиків, яких раніше не існувало. А саме – зростання безробіття та бідності (особливо у молодіжному середовищі), майнова нерівність, погіршення доступу до основних соціальних послуг, до якісного навчання та медичного обслуговування,

зростання злочинності серед неповнолітніх, нестабільність та кризовий стан відносин у сім'ях [5. с. 71; 8. с. 89; 13. с. 168; 14. с. 79].

Криза в проблемі здоров'я, репродуктивному зокрема, обумовлена ще й недостатнім рівнем обізнаності молоді у статевій сфері, одержанням відповідної інформації від однолітків, проявом масової сексуальної розпусти і всездозволеності, проституцією та злочинністю на статевому ґрунті. Також викликає занепокоєння швидке зростання кількості вагітностей, абортів, сексуального насилля, захворювань, що передаються статевим шляхом серед неповнолітньої молоді. Значний вплив на молодь мають порнографія, кіно- і телепродукція сексуальної тематики, що безперечно руйнує їх психіку. Не викликає сумніву, що негативні наслідки може мати й некомпетентне використання молоддю літератури про протиси пов'язані із зачаттям, дітонародженням, правилами попередження непланової та небажаної вагітності. Отже, враховуючи вищевикладене, безперечно потрібно змінити пріоритети у засобах і шляхах вирішення проблеми репродуктивного здоров'я, особливо у студентському середовищі [1. с. 5-7; 3. с. 29-30; 5. с.81].

Аналіз останніх досліджень і публікацій: дає можливість зазначити, що проблема виховання молоді у напрямку збереження репродуктивного здоров'я завжди була об'єктом серйозних аналітичних роздумів і дискусій філософів Б. Ананьєва, М. Бердяєва, І. Бєха, І. Зязюна, І. Кона, В. Кременя та інших [1; 2; 8; 12].

Необхідність виховання репродуктивно здорових батьків доведена психологічними дослідженнями А. Запорожець, А. Леонт'єв, В. Петровський, Н. Подд'яков [2; 6; 7; 8]

Питання гендерного підходу до питання збереження репродуктивного здоров'я відображені у працях відомих науковців Т. Говорун, О. Кікінеджи, В. Кравець, Я. Мудрий, Л. Яценко, О. Яременко [4; 7; 12].

Особливості соціальної роботи з молоддю, розглядають О. Балакірева, І. Беріско, В. Захарченко, Д. Кобринський, Н. Максимова, Б. Назарнеко, Т. Осипова, Т. Трофанова, С. Страшко, О. Яременко [7; 7; 11; 12; 13].

Проблемами удосконалення організаційних форм і методів навчання займалися А. Алексюк, Ю. Бабанський, В. Онишук, О. Савченко [7; 8].

Турбота про здоров'я населення України відображена у низці правових документів: «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Закон України «Про збереження санітарного та епідемічного благополуччя», Закон України «Про охорону праці», Закон України «Про забезпечення рівності прав жінок і чоловіків»; Програма економічних реформ на 2010-2014 рр.

Прийняті й активно впроваджуються Державна програма «Освіта» (Україна XXI століття), Конвенція національного виховання, Національний проект «Нове життя – нова якість охорони материнства та дитинства» (2014-2017 рр.), проект Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір».

З метою поліпшення стану здоров'я молоді (репродуктивного зокрема) в Україні було прийнято низку комплексних і цільових програм, а саме: Національна програма «Діти України», Комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації», Національна програма «Планування сім'ї 1999-2000 рр.», Національна програма «Репродуктивне здоров'я 2001-2005», «Репродуктивне здоров'я нації 2006-2015».

Також, на виконання Європейської регіональної стратегії ВООЗ із сексуального та репродуктивного здоров'я в Україні комітетом з питань охорони здоров'я обговорено розроблений Міністерством охорони здоров'я України проект Концепції нової державної програми «Репродуктивне та статеве здоров'я нації на 2017-2021 рр.», метою якої є комплексне вирішення більшості нагальних проблем у сфері

охорони репродуктивного здоров'я населення та планування сім'ї відповідно до заходів, передбачених Європейським планом дій ВООЗ з посилення охорони сексуального, репродуктивного здоров'я та прав на 2017-2021 рр.

Проте все ж таки основна роль у збереженні репродуктивного здоров'я молоді (студентської зокрема), визначенні ціннісних життєвих орієнтирів, формуванні навичок безпечної поведінки, без сумніву належить викладачам вищих навчальних закладів, які наділені знаннями методик педагогічного і психологічного впливу на молоду людину, завдяки чому набуті знання стають дійсно дієвими, мотивованими і у подальшому визначають правильну поведінку, позбавлену девіантних проявів та потягу до шкідливих звичок.

У цьому контексті безперечно є потреба створення дієвої методологічної бази та розробка науково-методичних і перспективних освітніх програм, які здатні будуть забезпечувати високу якість процесу формування та збереження репродуктивного здоров'я студентської молоді.

Тому, мета пропонованої публікації полягає у спробі поділитись досвідом і одночасно довести необхідність посилення уваги до формування та збереження репродуктивного здоров'я молоді, особливо у студентському середовищі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Усвідомлення важливості вивчення соціальних і педагогічних засад та їх ролі у формуванні і збереженні репродуктивного здоров'я студентської молоді в плані доцільності структурних змін в освітніх технологіях, узгодження обсягів і структури освітніх програм з реальними потребами населення, запровадження сучасних інноваційних освітніх технологій посприяло розробці та запровадженню навчальної програми: «Проблеми сексуальної та репродуктивної поведінки молоді» в освітній процес Тернопільського національного економічного університету.

На базі секції БЖДЛ кафедри психологічних та педагогічних дисциплін Тернопільського національного економічного університету (ТНЕУ) розроблено і з 2007 року введено в навчальний процес дисципліну «Проблеми сексуальної і репродуктивної поведінки молоді» (ПСРПМ). Дисципліна ПСРПМ – це є практична реалізація Національної програми «Репродуктивне здоров'я 2006-2015», зорієнтована на загальнолюдські цінності та становить певний логічний взаємозв'язок різних дисциплінарних знань, діапазон яких поглиблюється і розширюється з віком та індивідуальним досвідом.

Науковий зміст дисципліни – теоретичні основи сексуальності людини, які сприяють самовизначенню особистості в таких системах: людина – сім'я, людина – репродуктивне здоров'я, людина – культура сексуальної поведінки.

Основна мета дисципліни – надання можливості студентській молоді вільно та відповідально приймати рішення у розв'язанні питань пов'язаних із дітнародженням, вибором раціональних інтервалів між народженням дітей і часом їх народження, мати необхідну інформацію і засоби щодо здійснення цього, наявність доступності до всього спектру безпечних і ефективних методів контрацепції, профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом, а також попередження девіантної поведінки.

Завдання дисципліни:

- формування у молоді відповідального ставлення до репродуктивного здоров'я;
- пропагування здорового способу життя, цивілізованого планування сім'ї, відповідального батьківства та безпечного материнства;
- проведення наукових досліджень, спрямованих на визначення стану репродуктивного здоров'я, визначення основних факторів його порушень (проведення НПК на базі кафедри, вузу із залученням провідних спеціалістів з

питань планування сім'ї та громадських й релігійних організацій, а також творча пошукова робота студентів);

- надання повноцінної інформації стосовно сучасних методів контрацепції;
- надання інформації, щодо захворювань, які передаються статевим шляхом.

Навчальна стратегія дисципліни базується на поєднанні аудиторної та самостійної навчально-пізнавальної роботи студентів, що здійснюється на денній формі навчання при постійній координації з боку викладача.

Також розуміючи, значущість сім'ї, як соціального інституту життєдіяльності людини, системи цінностей її творення, функціонування і розвитку та стурбованість щодо рівня готовності молодого покоління до майбутнього сімейного життя на основі традиційних для України сімейних цінностей, родинних традицій і звичаїв спонукали до запровадження в освітній процес ТНЕУ спецкурсу «Медико-соціальні аспекти проблем сім'ї, безпеки материнства та дитинства» в рамках викладання нормативної дисципліни «Медико-соціальні основи здоров'я» (для студентів денної та заочної форм навчання, спеціальність 7.040.202 «Соціальна робота»).

Метою даного спецкурсу визначено: підготовка студентської молоді до майбутнього подружнього життя на основі традиційних для України сімейних цінностей, родинних традицій і звичаїв, подружніх і батьківських взаємин.

У процесі досягнення мети передбачено реалізацію таких завдань:

- усвідомлення студентською молоддю (юнаками і дівчатами) традиційних для українського народу сімейних цінностей, як моральної основи життєдіяльності кожної сучасної людини;
- підвищення відповідальності молодих людей у шлюбно-сімейних стосунках, та підготовка до відповідального батьківства.

Виходячи з поставлених завдань, процес підготовки студентської молоді до сімейного життя повинен включати певні аспекти: загальносоціальний, етичний, правовий, психологічний, фізіолого-гігієнічний, педагогічний, естетичний, економічно-побутовий.

Загальносоціальний аспект підготовки студентів спрямовано на розкриття основних орієнтирів сімейної політики в Україні, суспільної сутності та значущості шлюбно-сімейних відносин, суспільновизнаних цінностей, соціальних ролей подружжя та батьків.

Етичний аспект включає виховання у студентів певних моральних якостей: поважливого ставлення до людини іншої статі, батьків і родичів шлюбного партнера; потреби у вихованні дітей; вірності, правдивості, стриманості, поступливості; почуття відповідальності перед чоловіком (жінкою), сім'єю, дітьми; культури інтимних почуттів; вірних уявлень про ідеального чоловіка, жінку, батька, матір.

Правовий аспект роботи зі студентами включає їхнє ознайомлення з основами законодавства про шлюб і сім'ю, з найважливішими положеннями сімейного кодексу України, обов'язками подружжя відносно один одного, дітей, суспільства.

Психологічний аспект підготовки — це формування у студентів знань про психологічні особливості відносин, спілкування людей різної статі, вміння розуміти психологію іншої людини; розвиток навичок спілкування; емоційно-почуттєвий світ, що є дуже необхідним для подружнього і сімейного життя.

Фізіолого-гігієнічний аспект включає знання фізіологічних особливостей чоловічого та жіночого організмів; питань особистої гігієни, підготовки подружжя до народження дитини; валеології харчування; гігієни житла; домашньої медицини тощо.

Педагогічний аспект підготовки студентів зорієнтований на формування в них уявлень про роль сім'ї у вихованні дитини, її педагогічний, потенціал, специфіку сімейного виховання дитини (з акцентом на особливості піклування, догляду та виховання дитини в перші роки її життя), виховні функції батька та матері, про шляхи підвищення педагогічної культури молодих батьків.

Естетичний аспект включає формування у молодих людей ставлення до сімейного життя як до естетичної цінності, уявлень про естетичну культуру житла, естетику зовнішнього вигляду та стиль одягу чоловіка, жінки, дитини в різних життєвих обставинах тощо.

Економічно-побутовий аспект — це оволодіння студентами знаннями про бюджет сім'ї, вміннями вести домашнє господарство.

Зупинимося детальніше на програмі, яка складається з чотирьох тем:

Тема 1. “Теоретико-методологічні аспекти, що визначають особливості подружніх взаємовідносин на сучасному етапі”.

Зміст теми: концептуальні підходи та фактори, що визначають сімейно-шлюбні стосунки. Характеристика форм зв'язків між чоловіком та жінкою – як історичні етапи розвитку шлюбу. Аналіз та ознаки, за якими сім'ї вирізняються одна від одної, особливості взаємовідносин сім'ї та сучасного суспільства, соціально-культурний аспект підготовки молоді до сімейного життя.

Особлива увага у цій темі приділена психологічним проблемам першого періоду життєдіяльності молодої сім'ї: етика спілкування, попередження, ідеал сім'ї, розв'язання та подолання конфліктних ситуацій у родині, розлучення та його соціальні наслідки. Особливий напрямок у змісті теми має проведення соціальної роботи з різними типами проблемних сімей, аналізується досвід соціального захисту сім'ї у різних країнах світу.

Тема 2. “Контроль репродуктивної функції”.

Проведено детальний ретроспективний аналіз медико-демографічної ситуації в Україні: перспективи її розвитку. Розглядається фізіологія репродуктивної системи чоловіка та жінки, методи контрацепції, штучне переривання вагітності, кримінальний аборт.

Особливе значення звертається на підтему про сексуальну культуру та шляхи її формування, сексуальну несумісність, її причини та профілактику, розлади статевої функції чоловіка та жінки, фактори ризику виникнення розладів та їх лікування.

Подані дані про організацію, структуру та завдання служби планування сім'ї в Україні.

Тема 3. “Навколишнє середовища, професійна зайнятість та здоров'я”.

Зміст теми націлений на особливості шкідливого впливу факторів навколишнього середовища на репродуктивну функцію людини: робоче місце та здоров'я, фактори професійного ризику для жінки, методи контролю виробництва, що викликають розлади репродуктивної функції, соціальний захист на виробництві та в період вагітності, система пільг для жінки з дитиною. Цікава і значима підтема про формування здорового способу життя, науково-методичні та організаційні проблеми, шляхи їх вирішення.

Тема 4. “Захворювання, що передаються статевим шляхом”.

Основний зміст теми: визначення понятійного апарату, класифікація та шляхи передачі хвороб, що передаються статевим шляхом (ХПСШ), симптоматика, особливості надання медичних послуг та морально-етичні аспекти.

З метою формування у студентської молоді відповідального ставлення до збереження свого репродуктивного здоров'я було розроблено навчальний посібник для студентів денної форми навчання, а до нього навчальну програму «Основи репродуктивної поведінки молоді».

Мета дисципліни:

- надання допомоги молоді у розв'язанні питань, пов'язаних із дітонародженням, збереження здоров'я батьків та дітей, навчитися забезпечувати добробут у сім'ї, вибір раціональних інтервалів між народженням дітей і часом їх народження, а також дотримання відповідної дітородної поведінки (із урахування демографічних, релігійних особливостей і традицій населення даного регіону).

Основні завдання дисципліни:

формування у молоді відповідального ставлення до репродуктивного здоров'я; пропагування до позитивної мотивації на здоровий спосіб життя, планування сім'ї, відповідального батьківства, безпечного материнства;

проведення наукових досліджень, спрямованих на визначення стану сформованості репродуктивного здоров'я, визначення основних факторів його порушення, проведення науково-практичних конференцій за участі студентів із залученням провідних спеціалістів;

ознайомлення із сучасними засобами цивілізованого планування сім'ї, регулювання дітородної активності людини;

надання повноцінної інформації щодо захворювань, які передаються статевим шляхом, особливості основних методів профілактики ЗСШ;

ознайомлення із екологічними факторами регіону проживання, регіонів України, як бази для задоволення потреб в реабілітації репродуктивної функції статі.

У ході читання спецкурсів було визначено групи професійних умінь, якими мають володіти педагоги у підготовці та забезпеченні освітнього процесу формування та збереження репродуктивного здоров'я студентської молоді.

1. Дидактичні: знаходити у наукових, публіцистичних джерелах, періодичній пресі інформацію про формування та збереження репродуктивного здоров'я студентської молоді й включати її до змісту основного навчального матеріалу; відбирати та використовувати необхідну інформацію у здійсненні просвітницької роботи серед студентів, адаптувати передовий досвід профілактичної роботи.

2. Комунікативні: створювати довірливу атмосферу спілкування зі студентами; налагоджувати співпрацю з медичними закладами, громадськими організаціями з метою інтеграції зусиль всієї соціально-педагогічної діяльності; надавати консультативну допомогу молодим людям; налагоджувати продуктивні контакти зі студентами, які вживають психоактивні речовини; попередження і вирішення конфліктних ситуацій.

3. Діагностичні: з'ясувати стан репродуктивного здоров'я студентської молоді, виявляти соціально-педагогічні детермінанти та фактори ризику; аналізувати причини негативного ставлення студентської молоді до свого репродуктивного здоров'я; визначати вплив соціального статусу студентів; визначати потреби молоді у проведенні профілактичної роботи; визначати домінуючі серед інтересів, здібностей, життєвих планів студентів; діагностувати прояви адиктивної поведінки (схильність до вживання психоактивних речовин); проводити моніторинг профілактичних проектів; добирати діагностичний інструментарій.

4. Перцептивні: передбачати реакцію студентів на виховну дію; прогнозувати можливі варіанти поведінки студентської молоді у створених педагогічних ситуаціях та ситуаціях, що виникають спонтанно; уміти відчувати внутрішній стан молодих людей; володіти прийомами емпатії.

5. Сугестивні: на основі власного авторитету, прикладу і аргументованої інформації переконувати студентів у згубності, недоцільності обраних ними установок, ліній поведінки; створювати домінуючу у системі життєвих планів та інтересів молоді; володіти психокорекційними прийомами впливу на особистість, її ціннісно-мотиваційну сферу, способами і прийомами навіювання і переконання.

6. Організаційні: планувати і організовувати профілактичні заходи, спрямовані на збереження репродуктивного здоров'я; проводити організаційно-позитивну діяльність серед студентів, залучати їх до активної просвітницької діяльності; використовувати інноваційні методики та зарубіжний досвід у збереженні та зміцненні репродуктивного здоров'я; використовувати педагогічні можливості соціуму у підвищенні авторитету здорового способу життя серед студентів; забезпечувати координацію діяльності організацій і спеціалістів, що працюють у напрямі збереження та зміцнення репродуктивного здоров'я студентської молоді.

7. Рефлексивні: здійснювати самоаналіз своєї особистості як фахівця, критично оцінювати адекватність і доцільність власних дій; бачити і усвідомлювати позитивні і негативні сторони своєї діяльності; аналізувати результати своєї роботи і діяльності інших суб'єктів збереження та зміцнення репродуктивного здоров'я; будувати перспективи особистісного і професійного зростання.

8. Спеціальні: (професійно-методичні): надавати як очну, так і дистанційну, індивідуальну, консультативну психолого-педагогічну допомогу студентам; застосовувати різноманітні форми педагогічної корекції і терапії; володіти груповими і масовими формами роботи; здійснювати педагогічне керівництво процесом збереження та зміцнення репродуктивного здоров'я студентської молоді.

9. Академічні: розширювати науковий світогляд і сферу інтересів; займатися самоосвітою; здійснювати науково-дослідну діяльність, розробляти нові технології збереження та зміцнення репродуктивного здоров'я студентської молоді.

Таким чином, на підставі вищевикладеного можна зробити **висновок**, що освітній процес формування та збереження репродуктивного здоров'я (особливо у студентському середовищі) – це проблема, яка виходить за межі суто медичної, педагогічної, філософської, соціальної. У сучасних умовах тільки системний підхід може надати нові можливості щодо реалізації профілактичних освітніх заходів у напрямку формування та збереження репродуктивного здоров'я студентської молоді. Актуальним та доцільним є подальше розроблення, вдосконалення та запровадження в освітній процес вищих навчальних закладів нових програм, методик, проектів, які допоможуть сучасній молодій людині зберегти власне здоров'я, реалізувати свій репродуктивний потенціал та стати повноцінним членом суспільства.

Список використаних джерел

1. Ананьев. Б.Г. К психофизиологии студенческого возраста / Б.Г. Ананьев // Современные психолого-педагогические проблемы высшей школы. – Л.: Из-во ЛГУ, 1974. – с. 5-7.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: [наук. вид.] / І. Д. Бех – К.: Либідь, 2008. – 848 с.
3. Гойда Н.Г. Методичні підходи до вивчення складових формування репродуктивного здоров'я / Н.Г. Гойда, В.І. ЧебанОхорона здоров'я України. – 2002. - №2 (5). – С. 27-30.
4. Кравець В.П. Психологія сімейного життя / В.П. Кравець. – Тернопіль, 1995. – Ч.ІІ. – с. 204-296.
5. Лещук Н.О. Статеве виховання і репродуктивне здоров'я підлітків та молоді: навч. посіб. / Н.О.Лещук, Ж.В. Савич, О.А. Голоцван, Я.М. Сивохоп. – К., 2014. – С. 69-82.
6. Лукашук-Федик С.В. Репродуктивна культура особистості. Навчальний посібник / С.В. Лукашук-Федик. – Тернопіль: «Астон», 2004. – с. 70-123.
7. Методичні рекомендації соціальним працівникам щодо удосконалення соціальної роботи із сім'ями, де є конфліктні стосунки між батьками і дітьми (з досвіду практичної діяльності центру підтримки сім'ї Українського інституту соціальних досліджень) / О.О. Яременко, А.М. Ноур, Р.Г. Драпушко та ін. – К.: Державний інститут проблем сім'ї та молоді, 2003. – 140 с.

8. Осипова Т.Ю. Виховна робота зі студентською молоддю: навч. посіб. / Т.Ю. Осипова, І.О. Бартенєва, О.О. Біла та ін.; За заг. ред. Т.Ю. Осипової. – Одеса: Фенікс. 2006. – с. 93-96.
9. Прогноз статево-вікової структури населення України до 2026 року. // К.: ДНДИМЕ. – 1997. – 31 с.
10. Психологія сімейних відносин взаємин: навч. посіб. / [М.С. Корольчук, П.П. Криворучко, В.І. Осьодло та ін.]; за заг. Ред. М.С. Корольчука. – К.: Ніка-Центр, 2010. – 296 с.
11. Страшко С.В. Інфекційні хвороби, що набули соціального значення / С.В. Страшко, І.П. Кривич та ін. – К.: Освіта України, 2006. – 56 с.
12. Трофанова Т.Г. Вткористання традиційних та сучасних інноваційних технологій у підготовці учителів основ здоров'я до формування та збереження репродуктивного здоров'я в учнів загальноосвітньої школи / Т.Г. Трофанова // Вісник Чернігівського нац. пед. ун-ту. Серія педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів: ЧНПУ. 2013 – Вип. 107. Том 3. – с. 108-111.
13. Явоненко О.Ф. Комплексний підхід до розв'язування проблем фахової підготовки студентів педвузу / О.Ф. Явоненко, В.Ф. Савченко // Педагогіка і психологія. – К., 1996. - №4. – с. 167-173.
14. Якубока Ю.А. Проблемні сім'ї: діти та батьки / Ю.А. Якубока та ін. // К.: Студцентр. – 1998. – 168 с.

Стаття надійшла до редакції 14.04.2017 р.

ЛУКАЩУК-ФЕДИК С.

Тернопольский национальный экономический университет, Украина

МЕНЕДЖМЕНТ ФОРМИРОВАНИЯ И СОХРАНЕНИЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВЬЯ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ

Публикация является частью исследования «Социально-педагогические аспекты формирования и сохранения репродуктивного здоровья студенческой молодежи». В работе представлен опыт Тернопольского национального экономического университета по вопросам подготовки молодежи к семейной жизни, формирования навыков безопасного поведения в половом общении, определения роли ответственного отцовства в сохранении репродуктивного здоровья будущих поколений. Предложены к использованию в образовательном процессе вузов немедицинского направления соответствующие программы.

Ключевые слова: здоровье, репродуктивное здоровье, студенты, семья, преподаватель, профессиональные качества.

LUKASCHUK-FEDYK S.

Ternopil national economic University Ukraine

MANAGEMENT OF DEVELOPMENT AND PRESERVATION OF REPRODUCTIVE HEALTH OF YOUNG STUDENTS

The information of published is the part of the search, work as: "Socio-pedagogical aspects of formation and reproductive health of students". The paper presents the experience of Ternopil National Economic University of preparing young people for the married, the skills of safe behavior sexual intercourse, defining the role of responsible parenthood in reproductive health of future generations. Proposed for use in the education, universities non-medical perspective, various programs and give the attention on professional quality teacher on formation and reproductive health of students. It is argued that the educational process of formation and preservation of reproductive health (especially in the student environment) is a problem that goes beyond purely medical, pedagogical, philosophical, and social. The author is urgent and expedient to further develop, improve and introduce new programs, techniques, projects that will help modern young people to maintain their own health, realize their reproductive potential and become a full member of society in the educational process of higher educational institutions.

Keywords: health, reproductive health, students, family, teacher, professional quality.